

Frații Karamazov, de F.M. Dostoievski

- Este considerat **cel mai reușit roman al lui Dostoievski**.
- Romanul prezintă **viața unei familii rusești din localitatea Skotoprogonievsk**. Capul familiei, **Fiodor Pavlovici Karamazov** a fost căsătorit de două ori, în ambele cazuri mânat de interesul material.
- Prima soție – **Adelaida Ivanovna Miusova** – provine dintr-o familie de boieri, iar din cauză că familia ei se împotrivesc căsătoriei cu Fiodor Pavlovici acesta se hotărăște să o răpească. După o căsnicie măcinată de certuri și bătaii, se hotărăște să-și părăsească soțul și copilul – **Dimitri Karamazov** – și fuge cu „*un amărât de învățător sărac*”. La scurt timp își va găsi sfârșitul. Copilul este lăsat în grija unei slugi credincioase **Grigori** și uitat de tată, apoi este luat de unchiul său **Piotr Alexandrovici Miusov**. Miusov îl încredințează la rândul lui, spre creștere, „*unei cucoane din Moscova, și ea tot mătușă de-a doua*”. La moartea mătușii e luat de una dintre fiicele acesteia. **Tânărul Dimitri** nu își termină studiile și îmbrățișează **cariera militară**. Ajuns ofițer își pierde gradul în urma unui duel, „*ca mai apoi să-și recapete iarăși gradul și să se țină noapte de noapte de chefuri, risipind banii în dreapta și-n stânga.*”
- Fiodor Pavlovici se căsătorește apoi cu **Sofia Ivanovna**, care-i dăruiește alți doi feciori: pe **Ivan și pe Aleksei**. După

moartea soției și acești doi copii vor fi lăsați în grija credinciosului **Grigori**. Dar cea care o crescuse și pe răposata lor mama îi va lua în grija ei. La moartea soției de general cei doi copii primesc o moștenire de o mie de ruble fiecare. Copiii vor rămâne atunci sub protecția principalului moștenitor al răposatei, **Efim Petrovici Polenov**.

- Cel mai mare dintre acești doi frați, **Ivan**, urmează studiile universitare și creează oarecare vâlvă prin articolele pe care le publică în gazete, ajungând să fie bine primit în cercurile intelectuale. Fratele mai mic, **Alioșa**, nutrește încă din pruncie dragoste de oameni, motiv pentru care abandonează școala pentru a îmbrăca **rasa monahală**.
- Un al patrulea presupus fiu i se mai naște lui Fiodor Pavlovici – **Smerdiakov**. Acesta fusese conceput în urma unui pariu frivol a lui Pavlovici cu prietenii lui. Mama lui moare la naștere, iar băiatul va rămâne de asemenea în grija lui **Grigori** care-l crește ca pe propriul copil. Smerdiakov nu va păstra nicio urmă de recunoștință pentru binele pe care i-l face Grigori și soția acestuia Marfa Ignatievna. Cu o sănătate precară, măcinat adeseori de crize de epilepsie, copilul se simte atras și îmbrățișează ideile ateului Ivan pe care nu le înțelege însă decât în mod superficial. El este considerat de majoritatea oamenilor drept un semidoct sau sfertodot cum se exprimă la un moment dat unul dintre personajele romanului.
- Dorind să își încheie socoteliile legate de moștenirea rămasă de la mama lui, **Dimitri Karamazov** încearcă prin intermediul **starețului Zosima**, o împăcare cu avarul său

tată. Dar departe de a duce la o înțelegere, această întâlnire va reliefa caracterul superficial și ignoranța tatălui **Fiodor Pavlovici** și aduce în prim plan lupta celor doi- tată și fiu – pentru **Grușenka**, femeie pentru care fiul Dimitri, își părăsește logodnica – pe **Katernina Ivanovna** – ; și pe care tatăl o ademenește cu suma de trei mii de ruble, sumă pe care Dimitri se simte îndreptățit să o mai primească din moștenirea mamei.

- Femeia iubită, **Grușenka**, devine o obsesie pentru tânărul Mitea (Dimitri). Într-o seară, chinuit din cauza banilor care-i fuseseră încredințați spre a fi trimiși la Moscova, de Katerina Ivanovna, și pe care-i risipise pe un chiolhan cu Grușenka, tânărul Mitea îl snopește în bătaie pe tatăl său.
- Primul volum se încheie cu moartea starețului Zosima, duhovnicul lui Aleksei, iar cel de-al doilea volum începe cu înmormântarea starețului
- Din ce în ce mai chinuit de lipsa celor trei mii de ruble și de teama că în lipsa lui **Grușenka** ar putea să îi facă o vizită tatălui, merge în fapta noapții hotărât să-i surprindă pe cei doi trădători. Dar Grușenka nu e la „casa părintească”. Surpins de Grigori, îl îmbrânțește și îl lovește, apoi o ia la fugă. Mânjit de sânge o determină pe slujnica Grușenkăi să îi spună unde i-a plecat stăpâna. Află că aceasta a plecat să se întâlnească cu dintâiul iubit, care o trădase și se căsătorise cu alta, rămas acum văduv și care dorește, aflând că Grușenka a strâns ceva avere, să se căsătorească cu ea. Mitea se hotărăște să o lase să fie fericită cu polonezul ei, iar în zorii zilei plănuiește să își încheie socotelile cu viața.

Grușenka își dă seama că întâia ei dragoste fusese mai mult o încăpățănare de-a ei, o obsesie și nu mai vede în bărbatul cândva iubit decât o umbră a celui pe care și-l amintea ea. Realizează că cel pe care îl iubise este Mitea. Cei doi îndrăgostiți decid să se logodească, dar sunt surprinși în zorii zilei de anchetatorii morții lui **Fiodor Pavlovici** -tatăl care decid să-l aresteze pe Dimitri. Supus unui interogatoriu obositor se constată că toate probele susțin vinovăția acestuia. Urmează un proces în care, în ciuda nevinovăției, **Mitea este condamnat la douăzeci de ani de muncă silnică în Siberia.**

- Se spune despre acest roman că însumează **tragediile celor din neamul Karamazov**: soțiile decedază la puțin timp de la încheierea căsătoriei, tatăl e ucis Dimitri e închis pentru o crimă pe care nu a săvârșit-o, Ivan înnebunește, iar părerea celor din jur e că decesul acestuia e iminent, Alioșa, potrivit unor mărturii, în cel de-al doilea tom, rămas nescris, devine revoluționar și terorist găsindu-și pieirea pe eșafod , iar Smerdiakov se spânzură.

Citate:

„o dragoste asupra căreia trebuie să ai tot timpul ochii ațintiți nu-ți poate da nicio satisfacție, că o iubire pe care ești nevoit s-o păzești cu atâta strășnicie nu reprezintă nimic.”

„suferă, dar...trăiesc, trăiesc cu adevărat, nu numai în imaginație, fiindcă suferința înseamnă viață. De altfel, cum ar mai putea să simtă plăcerile vieții dacă n-ar suferi? Întreaga lor existență s-ar desfășura ca o interminabilă liturghie care, oricât ar fi ea de sfântă, ar deveni totuși plicticoasă.”

„nu există pe lume ceva mai de preț și mai trainic, ceva mai sănătos și mai folositor în viață decât o amintire frumoasă și, mai ales, o amintire plină de farmec din anii copilăriei, petrecuți în casa părintească.(...) Acela care adună cât mai multe amintiri de felul acesta pentru toată viața poate fi sigur că, la un moment dat, va găsi scăparea în ele. Chiar dacă n-am păstra decât o singură amintire frumoasă în inima noastră, această unică amintire ne poate da chezașia că ne va salva cândva dintr-un greu impas.”

*„-Copiii mei, dragii mei prieteni, să nu va temeți de viață!
Fiindcă viața poate fi nespus de frumoasă când faptele tale sunt bune și drepte.”*

https://www.youtube.com/watch?v=7RWV4qji_MQ